

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی **صبح ایران** • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۵۶۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: مصیم • تلفن: ۴۴۵۳۳۲۷۵

www.sharghdaily.ir

چهارشنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ • ۲۴ صفر ۱۴۴۴ • ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۳۸۰ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۵۷ • اذان مغرب ۱۹:۲۱
اذان صبح فردا ۴:۲۸ • طلوع آفتاب ۵:۵۲

پاران حلقه - پیتز جکسون - ۲۰۰۱

گالادریل (کیت بلانشت): جهان تغییر کرده، من این را در آب احساس می‌کنم.

در زمین احساس می‌کنم.

این را در هوا استشمام می‌کنم.

بسیاری چیزها که قبلا وجود داشت، از دست رفته چراکه زندگان امروز هیچ‌کدام آن گذشته را به خاطر نخواهند آورد.

دیالوگ روز

نگارش رسمی در قانون اساسی

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

در تقویم رسمی بیست‌وهفتم شهریور هم‌زمان با زادروز «شهریار» به عنوان روز «شعر و ادب فارسی» نام‌گذاری شده است.به این بهانه درنگی می‌کنیم بر چگونگی بیان رسمی (نوشته‌اری و گفتاری) در زندگی روزمره.

شاخه‌های دانش هریک بر یکی از علوم پایه استوار است: پزشکی بر شیمی، مهندسی بر ریاضیات و حقوق بر ادبیات. اهمیت زبان فارسی بر حدی است که اصل پانزدهم قانونی اساسی جمهوری اسلامی ایران به این موضوع اختصاص دارد: «زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه‌های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است». علاوه بر این ماده ۵۱ «قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی» (۱۳۷۹) بر فارسی‌بودن زبان دادرسی تأکید دارد. در ادامه تعدادی از کوتاهی‌ها در حق زبان و ادبیان فارسی که در بیان رسمی دیده شده، فهرست‌وار بیان می‌شود: نخست، سخنگوی دولت در نشست خبری با رسانه‌ها که در ۱۲ شهریور برگزار شد، در پاسخ به پرسش خبرنگاری دربارهٔ برجام می‌گوید: «…تضمین‌ها اولاً باید اطمینان‌آور باشد و دوماً باید راستی‌آزمایی عینی و عملی در حوزه توافق پیش‌بینی شود». اگر ترتیب بر اساس زبان عربی است، عبارت اولاً، ثانیاً، ثالثاً و… به کار می‌رود و اگر مبنای بیان فهرست و ترتیب زبان فارسی است، واژه‌هایی مانند نخست یا اول، دوم، سوم و… استفاده می‌شود. درهرحال استفاده از واژه نادرست «دوماً» توسط سخنگوی رسمی دور از انتظار است.

دوم، در نامه‌های رسمی از جمله احکام انتصاب که از سوی مقامات کشوری یا لشکری منتشر می‌شود، علاوه بر اینکه در بسیاری موارد به اصل قانون اساسی یا ماده قانونی مربوطه کمترین اشاره‌ای نمی‌شود، گاهی حتی نام و نام‌خانوادگی کامل مقام منصوب‌شده به ضرورت کامل درج نشده و فقط به نام‌خانوادگی بسنده شده که به دلیل وجود نام‌های مشابه می‌تواند در تشخیص افراد اشکال‌آفرین باشد.

سوم، در نامه‌ای که شعبه سوم دادگاه عالی انتظامی قضات در ۱۳ شهریور امسال خطاب به رئیس کانون وکلای دادگستری یزد با موضوع «انتخابات کانون وکلای این استان برگزار کرده، آمده است: این دادگاه اعتراض معترضین را مدلل و موجه تشخیص و به استناد ماده ۲۵ آیین‌نامه مصوب ۱۴۰۱، انتخابات مورخ ۱۳/۱۵/۱۴۰۱هیت‌مدیره چهارمین دوره کانون وکلای دادگستری یزد ابطال و مقرر می‌دارد وفق ماده ۲۷ آیین‌نامه مرقوم انتخابات تجدید گردد». علاوه بر اینکه فقط به کلمه «آیین‌نامه» اشاره شده و عنوان آن کامل بیان نشده، تاریخ تصویب نیز (اسال ۱۴۰۰) به اشتباه ۱۴۰۱ درج شده است. دادگاه عالی انتظامی قضات یکی از عالی‌ترین مراجع قضائی کشور به شمار می‌رود.

چهارم، در بیشتر مکاتبات رسمی (اداری یا قضائی) و حتی آرای دادگاه‌ها، اعداد به زبان لاتین نوشته می‌شود. استدلال مقام‌های صادرکننده، ایراد در سامانه‌های نوشتاری و عدم امکان فارسی‌نویسی اعداد است. از یاد نبریم با توجه به «قانون ممنوعیت به‌کارگیری اسامی، عناوین و اصطلاحات بیگانه» (۱۳۷۵) به‌کاربردن هرگونه حروف و علامت بیگانه در نگارش رسمی منع شده است.

پنجم، مرسوم شده تاریخ‌ها را به شکل کوتاه‌شده بنویسند. برای مثال در هنگام درج تاریخ ۲۹/۱۶/۱۴۰۱، برای سهولت دور رقم سمت چپ سال حذف و به شکل ۰۱/۱۶/۲۹ نوشته می‌شود. این کار دو اشکال دارد: اول اینکه ممکن است نیاز شود سندی به زبان بیگانه ترجمه شود که با توجه به تفاوت تقویم‌ها ممکن است در تشخیص سال (اینکه خورشیدی است یا میلادی) اشتباه صورت گیرد و دوم اینکه اگر سندی ارزش تاریخی داشته باشد، با گذشت قرن‌ها دیگر نمی‌توان سال صدور آن را تشخیص داد و فقط روز و ماه مشخص خواهد بود.

ششم، متأسفانه میان دوستان حقوق‌خوانده و قضات و وکلای دادگستری این‌گونه جا افتاده که یکی از نشانه‌های حرفه‌ای بودن و تسلط بر دانش حقوق پیچیده و عربی‌نویسی است. درحالی‌که فلسفه استفاده از اصطلاحات برقراری ارتباط میان انسان‌ها و فهم همه اقشار جامعه است. در حکمی که سال‌ها پیش از سوی یکی از شعب دادگاه‌های کفیری شهر تهران دریافت کردم، این عبارات دیده می‌شود: «سه طغری چک»، «محاجات متمایز»، «واگذاشت معمول»، «مصرحات وکلای عارض»، «مسئولیت ناشی از نگارین خاتم توقیعات صفحات معنونه»، «محرر» و «اساطین». اگر افتخاری وجود داشته باشد، در درست، ساده و فارسی‌نویسی و تلاش برای فهم بیشتر افراد جامعه حتی از متون تخصصی است.

پاتولوژی یا آسیب‌شناسی دانش پایه شناخت و تشخیص

بیماری‌هاست. دانشجوی پزشکی پس از آشنایی با ساختار و کارکرد

طبیعی بدن، در مرحله بعد از طریق دانش پاتولوژی با فرایندهایی

آشنا می‌شود که منجر به ایجاد بیماری در بدن سالم می‌شوند.

به عبارت دیگر، دانش پاتولوژی مدخل شناخت و تشخیص

بیماری‌هاست و نقش کلیدی در درک پزشکان از انواع و اقسام

بیماری‌هایی دارد که هریک از ایشان در خلال فعالیت حرفه‌ای خود

با آن دست‌به‌گریبان هستند. حرفه تخصصی پاتولوژی تشخیص

بیماری‌ها بر مبنای نمونه به‌دست‌آمده از بدن است. این نمونه‌ها

می‌توانند خون، ادرار یا مایعات دیگر بدن باشند که در آزمایشگاه

با انجام روش‌های میکروب‌شناسی، شیمی‌زیستی، ایمنی‌شناسی،

خون‌شناسی و… تغییرات آنالیت‌ها در جهت کشف بیماری سنجیده

می‌شوند یا نمونه بافتی است که از طریق جراحی یا نمونه‌برداری

بافتی از بدن به دست آمده است که پاتولوژیست با مطالعات

میکروسکوپی و روش‌های دیگر به تشخیص می‌رسد.

متأسفانه یک باور غلط در جامعه ما در میان مردم و حتی خود پزشکان وجود دارد که دانش پاتولوژی را محدود به مطالعات بافتی می‌دانند و بخش تشخیص بیماری‌ها-از طریق مطالعات مایعات بدن را تحت عنوان علوم آزمایشگاهی تلقی می‌کنند. لازم به ذکر است که علوم آزمایشگاهی دانش روش‌های انجام آزمایش‌هاست که در پس‌زمینه خود از علوم میکروب‌شناسی، شیمی‌زیستی، ایمنی‌شناسی و روش‌های دیگر به تشخیص می‌رسد.

متأسفانه یک باور غلط در جامعه ما در میان مردم و حتی خود پزشکان وجود دارد که دانش پاتولوژی را محدود به مطالعات بافتی می‌دانند و بخش تشخیص بیماری‌ها-از طریق مطالعات مایعات بدن را تحت عنوان علوم آزمایشگاهی تلقی می‌کنند. لازم به ذکر است که علوم آزمایشگاهی دانش روش‌های انجام آزمایش‌هاست که در پس‌زمینه خود از علوم میکروب‌شناسی، شیمی‌زیستی، ایمنی‌شناسی و روش‌های دیگر به تشخیص می‌رسد.

دکتر فرید کرمی

نایب‌رئیس انجمن علمی آسیب‌شناسی ایران

پاتولوژی یا آسیب‌شناسی دانش پایه شناخت و تشخیص بیماری‌هاست. دانشجوی پزشکی پس از آشنایی با ساختار و کارکرد طبیعی بدن، در مرحله بعد از طریق دانش پاتولوژی با فرایندهایی آشنا می‌شود که منجر به ایجاد بیماری در بدن سالم می‌شوند. به عبارت دیگر، دانش پاتولوژی مدخل شناخت و تشخیص بیماری‌هاست و نقش کلیدی در درک پزشکان از انواع و اقسام بیماری‌هایی دارد که هریک از ایشان در خلال فعالیت حرفه‌ای خود با آن دست‌به‌گریبان هستند. حرفه تخصصی پاتولوژی تشخیص بیماری‌ها بر مبنای نمونه به‌دست‌آمده از بدن است. این نمونه‌ها می‌توانند خون، ادرار یا مایعات دیگر بدن باشند که در آزمایشگاه با انجام روش‌های میکروب‌شناسی، شیمی‌زیستی، ایمنی‌شناسی، خون‌شناسی و… تغییرات آنالیت‌ها در جهت کشف بیماری سنجیده می‌شوند یا نمونه بافتی است که از طریق جراحی یا نمونه‌برداری بافتی از بدن به دست آمده است که پاتولوژیست با مطالعات میکروسکوپی و روش‌های دیگر به تشخیص می‌رسد.

متأسفانه یک باور غلط در جامعه ما در میان مردم و حتی خود پزشکان وجود دارد که دانش پاتولوژی را محدود به مطالعات بافتی می‌دانند و بخش تشخیص بیماری‌ها-از طریق مطالعات مایعات بدن را تحت عنوان علوم آزمایشگاهی تلقی می‌کنند. لازم به ذکر است که علوم آزمایشگاهی دانش روش‌های انجام آزمایش‌هاست که در پس‌زمینه خود از علوم میکروب‌شناسی، شیمی‌زیستی، ایمنی‌شناسی، خون‌شناسی و… بهره می‌برد؛ اما همه این علوم به‌عنوان روش‌هایی برای تشخیص بیماری یا همان پاتولوژی به کار گرفته می‌شوند. خوشبختانه در کشور ما پس از گسترش دانشکده‌های پزشکی در اقصی نقاط کشور، علاوه بر رفق نیاز کشور به پزشکان عمومی، این امکان فراهم آمد تا پزشکان عمومی با شرکت در دوره تخصصی چهارساله پزشکی وارد دوره‌های تخصصی شده و از این طریق نیاز کشور به پزشکان متخصص و فوق‌تخصص تأمین شد. پس از انقلاب یکی از اقدامات مناسب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی راه‌اندازی دوره دستپاری آسیب‌شناسی تشریحی و بالینی (آناتومیكال و کلینیكال پاتولوژی) بر مبنای الكوی کشورهای پیشرفته دنیا بود که پزشکان عمومی با شرکت در امتحان دستپاری وارد یک دوره تخصصی چهارساله می‌شوند که در خلال آن در هر دو بخش تشخیص مایعات و بافتی تخصص می‌گیرند.

مزیت این دوره آن است که فراگیر از پایه طب عمومی وارد دوره شده و فرد تربیت‌شده یک متخصص پزشکی است که به دلیل آشنایی با زبان طب می‌تواند خدمات تشخیصی تخصصی آزمایشگاهی را به

ادامه از صفحه ۹

نابودی رشته پاتولوژی کلید خورد

همکاران پزشک خود ارائه دهد و در تشخیص بیماری‌ها به کمک پزشکان معالج بیاید. از طرف دیگر پزشکان متخصص پاتولوژی مانند سایر پزشکان تحت عنوان طرح نیروی انسانی به اقصی نقاط کشور اعزام می‌شوند تا تمامی شهروندان کشور از خدمات تخصصی ایشان بهره‌مند شوند. مزیت دیگر این رشته تخصصی آن است که سازمان‌های تأمین‌کننده منابع مالی حوزه تشخیص و درمان مانند سازمان‌های بیمه‌گر با یک شخص بر مسند آزمایشگاه مواجه هستند که هم می‌تواند مسئول فنی آزمایشگاه باشد و هم تشخیص‌های بافتی را بدهد و این خود هزینه پرداخت به مسئول فنی و پزشکان شاغل در آزمایشگاه را کاهش می‌دهد. تا اینجاى داستان همه چیز به خوبی پیش می‌رود، ولی از آنجایی که همیشه عده‌ای وجود دارند که هر دست‌آورد مثبتی را در جهت منافع فردی و گروهی به انحراف می‌کشند، از این به بعد داستان شکل دیگری به خود می‌گیرد. چندی است که صداهایی بلند شده که ای داد و فغان، آزمایشگاه‌های مراکز بهداشتی و برخی مراکز دولتی فاقد مسئول فنی هستند و از این‌رو باید یک رشته تحصیلی جدید برای تربیت «دکترای حرفه علوم آزمایشگاهی» تأسیس شود؛ در این داد و فغان دو نکته جالب وجود دارد که اولی مسلم‌انگاشتن کمبود مسئول فنی آزمایشگاه است و دومی راه‌حل پیشنهادی برای حل مشکل اولی که راه‌اندازی یک رشته تحصیلی جدید از مقطع کارشناسی علوم آزمایشگاهی است؛ درخصوص کمبود مسئول فنی پرواضح است که با توجه به کل فارغ‌التحصیلان رشته پاتولوژی و دانش‌آموختگان رشته‌های تحصیلی دیگری که واجد شرایط تصدی فنی آزمایشگاه هستند و کل آزمایشگاه‌های دولتی، تأمین اجتماعی و خصوصی موجود در کشور کمبودی از نظر تعداد وجود ندارد و اشکال در جای دیگری است. زمانی که متخصص پاتولوژی تحت عنوان طرح نیروی انسانی به آزمایشگاه بیمارستان دولتی اعزام می‌شود، حقوق و مزایای پرداختی آن‌قدر تحلیل رفته و پرداختی به پزشکان آن‌قدر کم است که این متخصصان فقط یک آرزو دارند و آن اتمام دوره طرح اجباری است و بلافاصله پس از اتمام طرح جذب بخش خصوصی خواهند شد. بنابراین کمبود مسئول فنی در بخش‌های دولتی ریشه در اقتصاد سلامت معیوب حاکم بر کشور دارد که نمی‌تواند پزشکان متخصص را برای خدمت‌رسانی به مردم محروم تأمین کند و این مسئله محدود به متخصصان پاتولوژی نیست و شامل همه رشته‌های تخصصی پزشکی می‌شود. اما نکته اصلی که پیش‌تر هم اشاره شد، راه‌حل مطرح‌شده است: راه‌اندازی دوره «دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی» از مقطع کارشناسی؛ تجربه‌های زیسته که نتایج و تبعات آن پیش‌روی ماست، انکار ما باید در تاریخ درجا بزینم و هرازگاهی دوباره از همان سوراخ‌هایی که گزیده شدیم، آسیب ببینیم. همین داستان در اوایل دهه ۶۰ شمسی اتفاق افتاد؛ زمانی که وزارت بهداری طرح کشوری شبکه را برای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی راه انداخته بود و عده‌ای با استدلال کمبود مسئول فنی در کشور، طرح راه‌اندازی

● اواخر شهریور هر سال موعد برداشت خرما از ۳۳ هزار هکتار از نخلستان‌های خوزستان است. این استان دومین تولیدکننده خرما در کشور است. امسال در ۱۷ شهر خوزستان بیش از ۱۸۷هزار تن خرما برداشت می‌شود. عکس: علی معرف، ایرنا

آکادمی

داستان سی‌تی‌اسکن

پایک زمانی ❖

در حالی که بحث مرگ مهسا امینی کشور را فراگرفته است، ناگاه سی‌تی‌اسکنی با ادعای «هک» در فضای مجازی انتشار می‌یابد با این تغییر که حاکی از شکستگی جمجمه است. مثل بسیاری از کیس‌های پزشکی که یک تصویر پاسخ نهبایی نیست و حتی جدل تا بررسی روی جسد (اتوپسی) هم ادامه پیدا می‌کند، این‌ تصویر ادعایی هم تنها جسدل می‌آفریند و بحث را منحرف و منوط به نتیجه این جدل می‌کند. مردم عادی را در خیابان نمی‌توان جلب کرد. اگر جلب و پوشاندن یک عریان در همه جای دنیا عرف است نباید این موضوع را به تعبیری از پوشش که قرار است چند جوان ضابط مصداق آن را درآیند تسری داد. بدیهی است هر آنچه در این رخ می‌آورد دهد دامن مسئولان را بیش از ضابطان خواهد گرفت. بنابراین منشأ و دلیل انتشار این تصاویر در ابهام و سؤال قرار می‌گیرد. شاید از یک سو منظور اصلی از سی‌تی‌اسکن تقلیل موضوع به ضربه باشد.

در هر حال شکستگی در این سی‌تی‌اسکن مورد توافق همه متخصصان مغز و اعصاب نیست؛ برخی که موشکافانه می‌نگرند خط باریک شکستگی را می‌بینند، اما در وجود ضایعه در داخل مغز اختلاف نظر زیادی وجود ندارد. ضایعه‌ای دیده نمی‌شود. قبلاً نگارنده مکانیسم‌های مرگ بر اثر ضربه را به تفصیل در جایی دیگر توضیح داده است. مرگ همراه با یک شکستگی کوچک بدون خونریزی مغزی تنها می‌تواند در حالتی رخ بدهد که بیمار در همان لحظه ضربه به کما برود و بمیرد. اگر lucid interval وجود داشته و بیمار مدتی بعد از ضربه اولیه راه می‌رفته است، قاعدتاً می‌بایست خونریزی در فضای ایدورال در همین سی‌تی‌اسکن هم دیده شود. بنابراین مثل بقیه کیس‌های پزشکی سی‌تی‌اسکن جواب نهبایی نیست. رسیدن به حقیقت واقعه بسیار مهم است. اما نتیجه آن مربوط به پیداکردن مقصر احتمالی و احیاناً اصلاح رویه جلب افراد است نه موضوع کلی و مهمی که بسیار غریب است اما اذهان عمومی بر اثر تکرار به آن عادت کرده‌اند. درخواست تطویل کشت ارشاد و میحث قانون حجاب اجباری به نتایج این مباحثه پزشکی و قانونی ارتباطی ندارد. ادای دینی است نه‌تنها نسبت به خانواده‌مقتول که به هزاران دختر جوانی که از ون کشت ارشاد ظاهرا سالم بیاده شده‌اند، اما تجربه‌های ضربه‌ناهیی خانوادگی، ناشوویی و اجتماعی ایشان سنگینی خواهد کرد و آنها را به فکر مهاجرت از جایی می‌اندازد که چنین رفتارهایی ممکن می‌شود.

❖ **رئیس سابق انجمن سکنه مکز ایران و عضو هیئت‌مدیره سازمان جهانی سکنه مغزی**

- ۱۲۵ کیلوگرم امیرحسین زارع. در این دوره از مسابقات تا رسیدن به فینال با همان سبک همیشگی اش در سرشاخ‌ها، دستانش خوب بر سر و گردن حریف کار می‌کرد. خوب قوس می‌کرد و بموقع در مواقع قوس‌ها و هل‌دادن‌ها از روزنه‌ها استفاده و اقدام به زیرگیری می‌کرد. او در این کار تبعر خوبی دارد. پاهای بیدارش و چرخش‌هایش حتی هنگامی که کل حریف به پاهایش می‌رسید، با جابه‌جایی و چرخش یا و دستان اقدام به فرار یا آزادسازی پاها می‌کرد. او در دیدار نیمه‌نهایی مقابل ظاها اککل همین تاکتیک و پلن را اجرا کرد و تا حد زیادی نیز موفق بود؛ اما در این هنگام زارع اشتباه دوم را مرتکب شد. او باید با هل‌دادن از بغل، در ۳ ثانیه پایانی او خامی کرد؛ درحالی‌که از اککل جلو بود. اقدام به زیرگیری کرد و بموقع نتوانست به پشت حریف برود و ظاها اککل از بغل دستان زارع را گرفت و هر دو کشتی‌گیر در حالت بغل نشسته بودند. در این هنگام زارع اشتباه دوم را مرتکب شد. او باید با هل‌دادن از بغل، دست را رها و حریف را پیش می‌انداخت که این کار را انجام نداد و گیر افتاد. اشتباه سوم اینکه در چرخش سرش پایین آمد و موقعیت را کم کرد و ظاها اککل بر او مسلط شد و زارع را در خاک نشاناد و در همین هنگام زمان کشتی به اتمام رسید و زارع از راهایی به دیدار فینال بازمانا. در کل کشتی‌گیران باید توجهی شوند که در مقابل قهرمانان نام هر حرکت اشتباهی ناوان خواهد داشت. زارع می‌توانست دومین طلای خود را در این مسابقات صید کند.